

Teràpia Ocupacional

Memòria Anual 2016

La peresa pot semblar atractiva,
però el treball dóna satisfacció.

ANNE FRANK (1929-1945)

Sumari

1. Presentació

2. Testimonis

3. Dades

1. Presentació

Cadascú té la seva pròpia manera d'encarar-se amb el fet de treballar, una activitat que per al diccionari significa “emprar-se físicament o mentalment amb un esforç sostingut en l'execució d'alguna cosa, especialment pel guany que en prové o per l'obligació del propi càrrec o professió”. Però en el primer llibre de la *Bíblia*, el *Gènesi*, el treball es presenta com un càstig diví, quan es proclama: “Et guanyaràs el pa amb la suor del teu front fins que tornis a la terra d'on vas ser tret: perquè ets pols, i a la pols tornaràs” (Gn, 3,19). Si a més del diccionari i del llibre sagrat es consulta l'etimologia, es descobreix que la paraula treballar prové del llatí *tripaliare*, de *tripalium*, un instrument de tortura que s'utilitzava per infligir dolor i sofriment.

Sabent tot això, només falta recordar aquell acudit, una mica suat, que diu: “Mira si n'ha de ser de dolent, això de treballar, que et paguen per fer-ho!”, per entendre tothom qui sospira per aconseguir l'estat que els italians anomenen *il dolce far niente*. Per acabar-ho d'adobar, hi ha qui escriu articles i llibres per fer elogi de la peresa, el quart dels set pecats capitals.

Per tant, cal convenir que això de treballar, en general, té mala premsa, i que es pot prendre amb perspectives ben diverses, perquè si no es pot —o no es vol— defugir, es pot treballar per obligació, per devoció, per no avorrir-se, per instruir-se, per incapacitat de fer res més, o fins i tot es pot treballar per addicció, una addicció moderna que és coneix com a *workaholism*. Així, doncs, s'ha de concloure que són legítimes i respectables totes les posicions que cadascú pugui adoptar —o es pugui permetre— respecte al treball.

Tanmateix, cal tenir present que no tothom pot aspirar a l'estadi del *dolce far niente*, i que a vegades el *far niente* no dóna pas gens de dolçor, sinó que comporta amarga existència. Perquè, malgrat els advertiments apocalíptics sobre el treball, l'activitat laboral ofereix un munt de possibilitats i és una bona font d'on pouar. Per pouar autoestima, responsabilitat, habitud, exigència, emoció, decòrum, sentiment, convivència, compartició, aprenentatge, col·laboració, descobriment, creació, sorpresa, il·lusió, instrucció, formació, educació i, fins i tot —per què no?— gaudi i diversió.

La convivència del dia a dia amb les persones amb malaltia mental que acudeixen al Centre Especial de Treball *El Merma*, ja sigui com a assalariades o com a voluntàries, permet de conèixer de ben a prop que el treball també pot ser una font d'on pouar ànims. Ànims per mantenir a ratlla les pors, els neguits, les tensions i els patiments amb què la malaltia mental colpeja. Perquè tenir una raó per llevar-se, per sortir de casa i anar a treballar actua com un medicament, com un bàlsam que ajuda a tirar endavant als malalts i als seus familiars quan tot es veu fosc, absurd i sense sortida.

Joaquim Pla Brunet
Jubilat voluntari a la Trueta

2. Testimonis

Inundats pel tsunami de la pobresa que afecta el tercer món, naveguem pel desastre amb el vaixell que és l'esperança d'enviar material sanitari que, encara que només faci de dic enmig del desbordament, tranquil·litza una mica les nostres consciències i nervis.

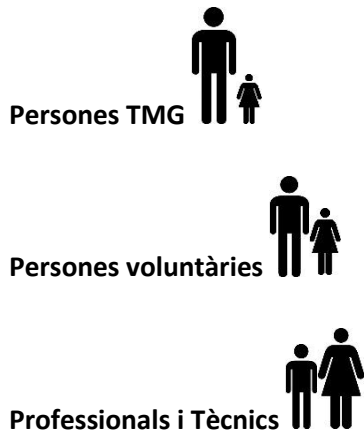
Unes ments que s'aferren al treball, perquè el treball les condueix cap a la millora. Així, doncs, a la Trueta transformem l'esforç que va de la mà del sacrifici en sacs de terra per construir dics contra la pobresa i, alhora, lluitem contra la tempesta que és la malaltia mental.

CARLES AGUILAR SERRA

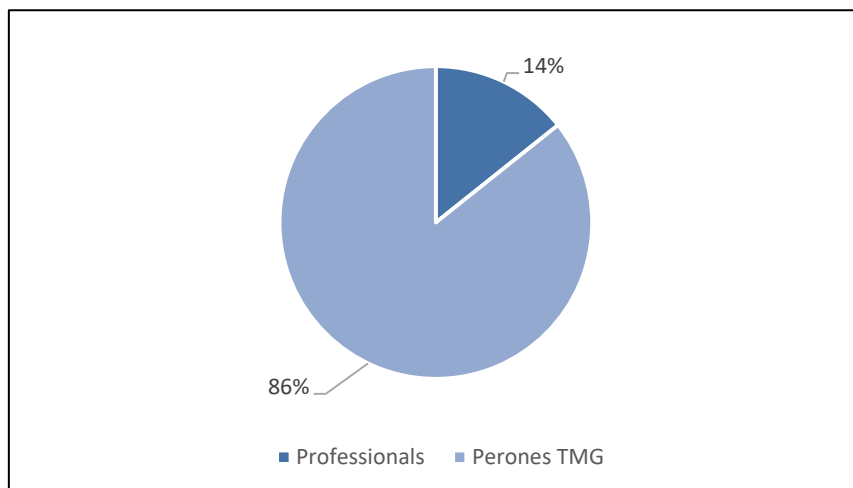
Treballador del Centre Especial de Treball *El Merma*, a Vic

3. Dades

Durant l'any 2016 han passat per la Fundació Trueta de Vic, un total de 53 persones, d'aquestes, 37 tenen algun tipus de trastorn mental greu (TMG), 5 són voluntaris i 11 són professionals i tècnics.

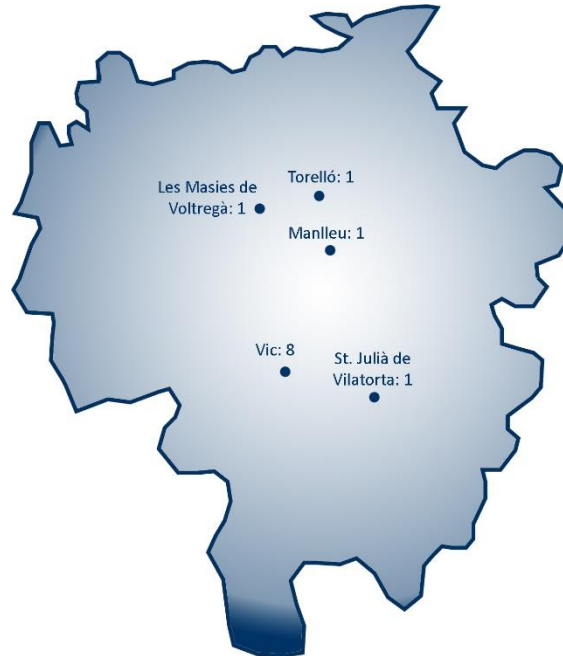
Pel Centre Especial de Treball (CET), hi han passat 12 persones. Respecte l'any 2015, s'han mantingut els mateixos contractes de treball.

Pel que fa al Servei de Voluntariat Terapèutic (SVT), hi han passat 25 persones durant l'any 2016. D'aquestes, hi ha hagut 6 baixes per diferents motius: una persona ha canviat de voluntariat, una persona per dedicar-se a la cura d'un familiar, una persona començarà a fer una formació reglada, una altra troba una feina en un altre servei, una persona deixa d'assistir al servei a causa d'una recaiguda i una persona ha estat baixa per causa de defunció.

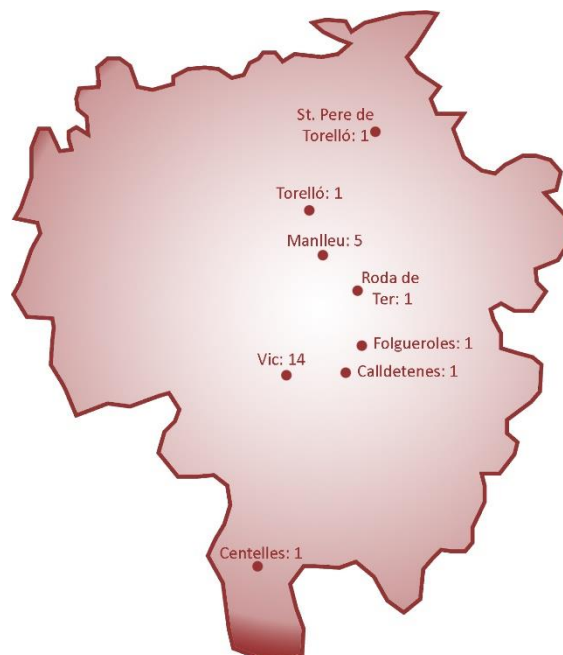
Residència dels treballadors del Centre Especial de Treball (CET)

El lloc de residència de la majoria dels treballadors d'aquest Centre és Vic, on hi viuen 8 persones. La resta de treballadors viuen en altres poblacions de la comarca d'Osona, com ara: Manlleu, Torelló, les Masies de Voltregà i Sant Julià de Vilatorça.

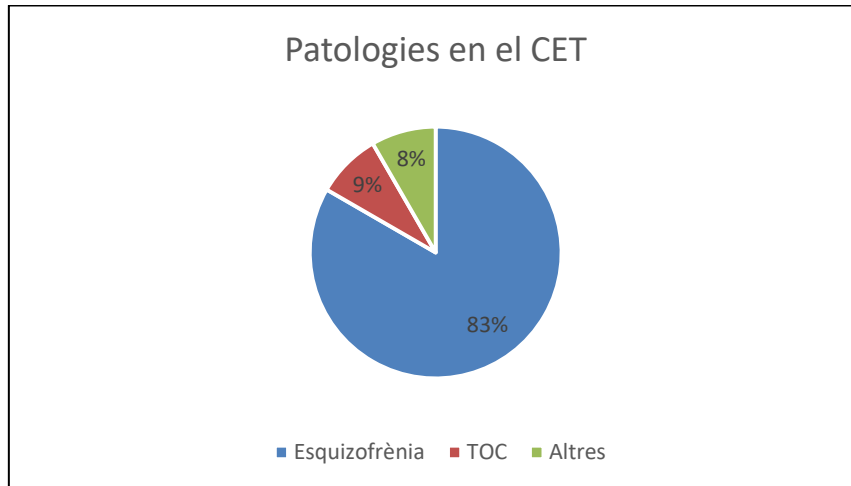
Residència dels usuaris del Servei de Voluntariat Terapèutic (SVT):

La majoria de persones usuàries d'aquest servei viuen a Vic, amb un total de 14 persones. La segona població és Manlleu, que compta amb 5 persones. La resta d'usuaris viuen en altres poblacions de la comarca, com ara Centelles, Calldetenes, Roda de Ter, Folgueroles, Sant Julià de Vilatorça i Torelló.

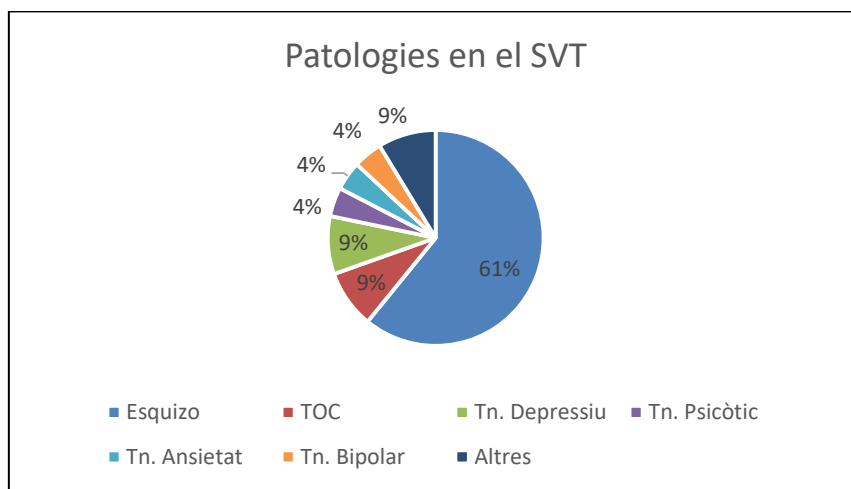
Patologies en el Centre Especial de Treball (CET)

La patologia amb més incidència és l'esquizofrènia, que suposa un 83% dels treballadors, seguit del Trastorn Obsessiu Compulsiu. La resta de patologies correspon a altres trastorns amb un retard mental associat.

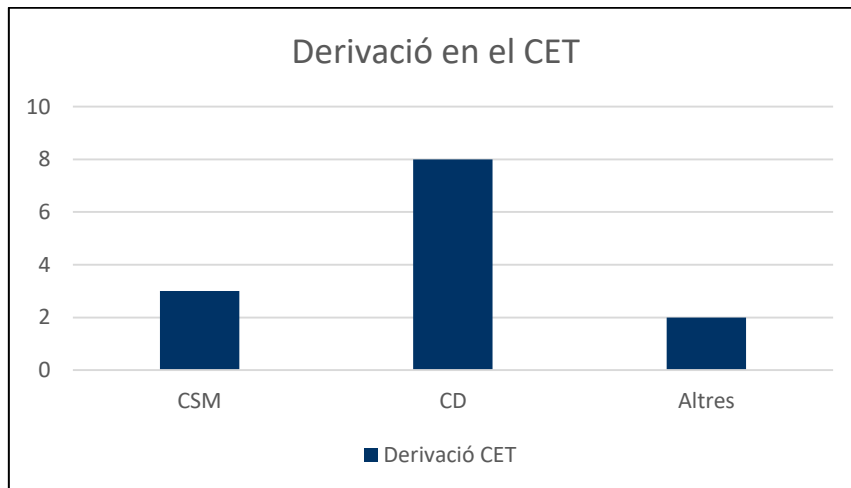
Patologies en el Servei de Voluntariat Terapèutic (SVT)

La patologia que té més incidència en els usuaris d'aquest servei és l'esquizofrènia, que compta amb un 61% d'incidència. La resta de patologies que també tenen incidència en el servei són trastorns obsessius compulsius, trastorns depressius, trastorns d'ansietat, trastorns psicòtics i de retard mental.

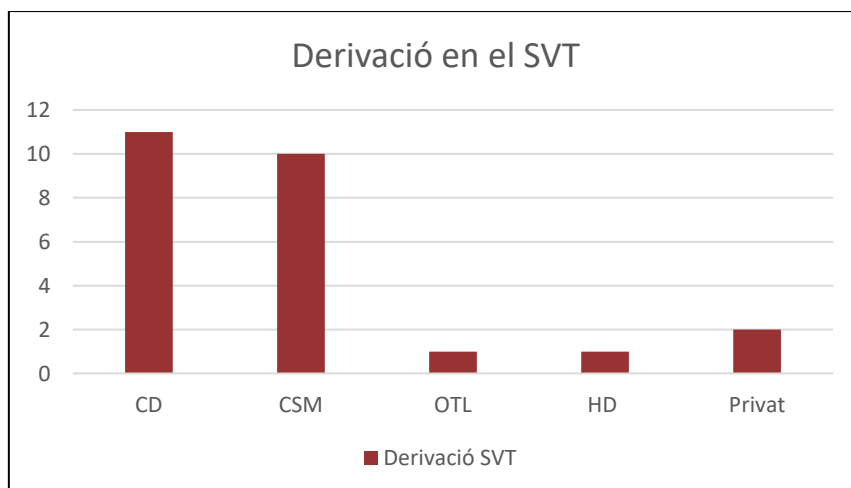
Derivació en el Centre Especial de Treball (CET)

Els treballadors del Centre Especial de Treball el Merma vénen derivats des d'altres dos grans serveis, el Centre de Salut Mental d'Osona i el Servei de Rehabilitació de la Fundació Centre Mèdic Psicopedagògic d'Osona. La resta de persones han estat derivades d'altres serveis socials de la comarca.

Derivació en el Servei de Voluntariat Terapèutic (SVT)

El serveis que deriven més usuaris són el Centre de Salut Mental d'Osona i el Centre de dia de la Fundació Centre Mèdic Psicopedagògic Osona. També ha derivat usuaris l'hospital de dia del Servei de Salut Mental d'Osona, l'Oficina Tècnica Laboral. Dues persones voluntàries han arribat a través d'altres mitjans, diferents de les institucions esmentades.

Igualtat de gènere en el CET

En la plantilla de persones que formen el CET de Vic hi ha 8 homes i 4 dones.

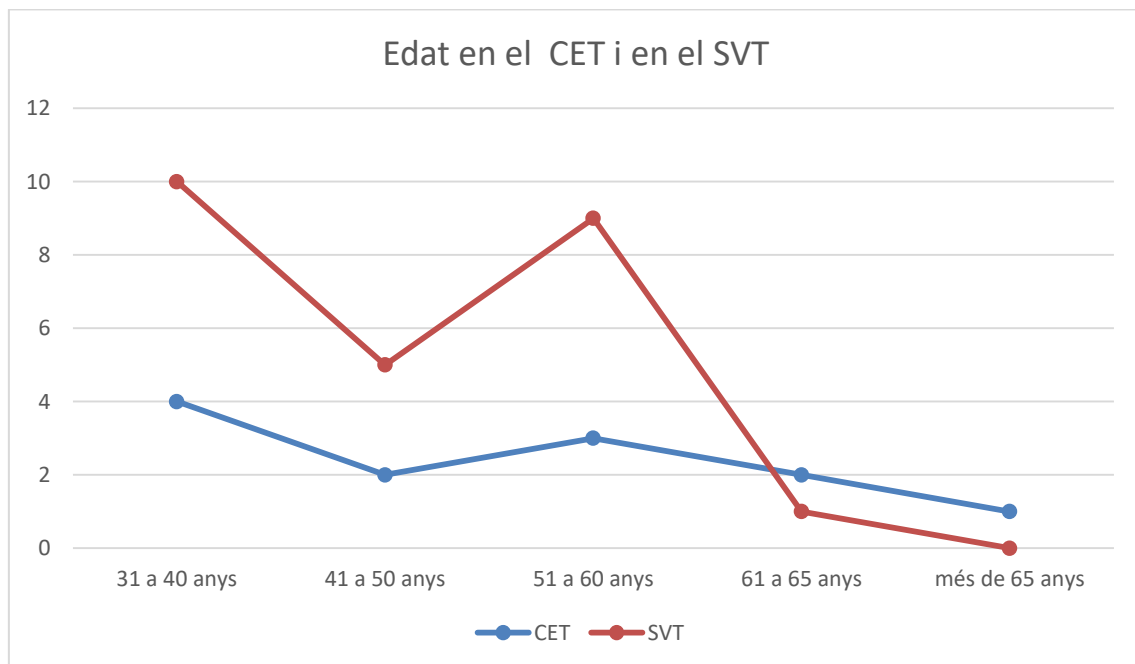
Igualtat de gènere en el SVT

En la plantilla de persones que formen el SVT de Vic hi ha 20 homes i 5 dones.

Edat en el Centre Especial de Treball (CET) i en el Servei de Voluntariat (SVT)

La persona més jove té 35 anys i la més gran en té 67, amb una mitjana de 49 anys. Pel que fa al SVT, la persona més jove té 32 anys i la més gran en té 64, amb una mitjana de 46 anys.

Visites i altres activitats de la Fundació

Febrer: Visita que ens van fer els alumnes de 3r i 4rt d'ESO de l'Escola Vedruna de Tona per celebrar el dia del voluntariat.

Març: Estada d'una alumna de pràctiques de 2n curs del grau en Educació Social.

Març: Visita de Deriva Mussol¹. Deriva mussol és una iniciativa de recerca en processos participatius de l'art en l'espai públic.

¹ www.derivamussol.net

Abril: Visita de 30 alumnes d'educació en valors de 4rt d'ESO de l'Escorial de Vic.

Maig: Participació a la 13a Mostra d'entitats de Vic.

Juny: Visita dels alumnes de 3r ESO de l'IES Voltreganès.

Participació al programa Apropacultura². Durant l'any 2016 ens hem beneficiat del programa Apropacultura. Aquest programa fomenta l'accessibilitat dels usuaris en els equipaments culturals.

Primer trimestre

Hem anat a veure les obres *Otel·lo*, *Una nit amb Mozart*, *Circ a temps* i *Ozom del Mag Lari*.

Darrer trimestre

Hem pogut gaudir de l'*Avar* de Molière, de *La Tempesta* de Shakespeare, del *Rèquiem* de Mozart i també del Ballet Nacional Rus.

Desembre: Dinar de Nadal de la Trueta.

² <http://www.apropacultura.cat/>

Activitats artístiques

Una de les activitats que hem començat a fer aquest any és la pintura de murals. A un dels treballadors del Centre Especial de Treball li agrada molt de pintar grafit. Explica que aquesta activitat li aporta alegria, s'ho passa bé i l'estimula positivament. De fet, va deixar de pintar a causa de la malaltia, durant més de 10 anys, i ara, conjuntament amb altres treballadors, ha tornat a pintar murals. A través d'aquesta activitat no només es treballen les habilitats necessàries a l'hora de pintar, sinó que també es té en compte la preparació prèvia que requereix, com, per exemple, l'estalvi de diners o la compra de materials.

Una imatge de l'artista en ple treball de pintar un grafit.

Els artistes amb una de les seves obres.

Fundació Humanitària pel 3r i 4t món Dr. Trueta

www.trueta.cat

trueta@trueta.cat

